

Начало>Съдебни процедури>Граждански дела>Признаване и принудително изпълнение на съдебни решения>

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Моля, имайте предвид, че оригиналната езикова версия на тази страница е била наскоро променена. Езиковата версия, която търсите, в момента се подготвя от нашите преводачи.
Swipe to change

испански

Процедури за изпълнение на съдебно решение

Испания

1 Какво означава принудително изпълнение в областта на гражданските и търговските дела?

По принцип принудителното гражданско и търговско изпълнение означава, че когато осъденият не изпълни доброволно решение с изпълнителна сила (например окончателно съдебно решение), ищецът трябва да подаде молба за принудително изпълнение по съдебен ред, за да се гарантира, че решението ще бъде изпълнено. Например за събирането задължение, което ответникът е осъден да плати, но което той не прави, ищецът (кредиторът) подава молба за принудително изпълнение по съдебен ред и получава удовлетворяване чрез заповест за разплащателните сметки или недвижимото имущество на длъжника, което, след като бъде продадено на публична продажба, ще позволи погасяване на задължението към кредитора с приходите от публичната продажба.

Принудителното изпълнение е част от функциите на съдиите и съдилищата, на които по силата на испанската Конституция от 1978 г. е възложено да постановяват решения и да налагат тяхното изпълнение (членове 117 и 118 от Конституцията). Следователно страните, участващи в производството, са длъжни да изпълняват съдебните решения и другите съдебни разпоредения, както и да осигуряват необходимото сътрудничество за изпълнение на постановеното решение. Съдията трябва да гарантира, че тези изисквания се изпълняват по подходящ начин. Изпълнението на съдебен акт се изразява в спазването на това, което е постановено по съдебен ред, т.е. пълно реализиране на правата, признати на спечелилата съдебния спор страна. Това може да включва искане от страна на ищеца (наричан по-нататък „взискател“ [ejecutante]), в зависимост от конкретното разпоредение, за възстановяване на парична сума, право на извършване на определени действия или въздържане от такива, например строителни дейности, или да се поиска упражняване на признато право чрез регистрирането му в съответния публичен регистър. Принудителното изпълнение може да бъде окончателно или предварително. Във втория случай и при определени обстоятелства се извършва принудително изпълнение на решение, което все още не е окончателно, за да се избегнат загуби за кредитора през междинния период (т.е. по време на изпълнението на процесуалните стъпки по обжалване на решението и до постановяването на окончателното решение) поради характеристиките за съдебните производства забавяния (членове 524—537 от Гражданския процесуален закон [Ley de Enjuiciamiento Civil]).

2 Кой орган или кои органи са компетентни да извършват принудително изпълнение?

В испанското законодателство принудителното изпълнение на съдебни решения се възлага на съдиите и съдилищата в съответствие със законите и нормите относно компетентността (член 117, параграф 3 от испанската Конституция).

Съгласно Конституцията и Гражданския процесуален закон (Закон № 1/2000 от 7 януари 2000 г., Държавен вестник бр. 7 от 8 януари 2000 г., изменен), в който се урежда изпълнителното производство по граждански дела, на съдията е възложено да упражнява контрол върху правилното протичане на изпълнителното производство (член 545, членове 551 и 552, както и съответните разпоредби). По молба на взискателя съдията образува производството, като постановява „обща заповед за изпълнение“, след като провери съответното изпълнително основание. Съдията постановява решение също и когато ответникът (наричан по-долу „длъжникът по съдебното решение“ [ejecutado]) подаде възражение срещу изпълнението и възбуди специалното производство за оспорване на изпълнението, което е описано по-долу.

Съдебните секретари (*letrados de la administración de justicia*), наричани преди това съдебни администратори (*secretarios judiciales*), отговарят за определянето и приемането на конкретни мерки за принудително изпълнение (покани за доброволно изпълнение, заповест на вещи на длъжника по съдебното решение, приспадания от разплащателни сметки, възнаграждения и т.н.). След като съдията постанови обща заповед за изпълнение, съдебният секретар е този, който упражнява контрол върху изпълнителното производство и приема съответните решения, макар в някои случаи тези решения да подлежат на обжалване пред съдията.

3 При какви условия може да се издаде подлежащ на принудително изпълнение документ или решение?

Като цяло е необходимо да има окончателно съдебно решение, съдебен акт или друго изпълнително основание, допускащо принудително изпълнение (съществуват изключения, при които дадено решение подлежи на принудително изпълнение, макар да не е окончателно, например при определени обстоятелства се допуска предварително изпълнение на обжалвани съдебни решения).

Съгласно разпоредбите на член 517 от Гражданския процесуален закон, отнасящи се до изпълнителното производство и изпълнителните основания, молбата за принудително изпълнение трябва да се основава на подлежащ на принудително изпълнение акт. На принудително изпълнение подлежат само следните актове:

Окончателно съдебно решение.

Арбитражните решения и споразуменията, постигнати чрез медиация. Споразуменията, постигнати чрез медиация, трябва да бъдат регистрирани в съответствие със Закона за медиацията по гражданскоправни и търговскоправни въпроси (Ley de Mediación en Asuntos Civiles y Mercantiles).

Съдебни актове за одобряване или утвърждаване на постигнати в хода на производството съдебни спогодби и споразумения, придружени при необходимост от съответните показания под клетва с цел удостоверяване на конкретното им съдържание.

Публични документи, но само ако са първи екземпляр. Ако става дума за препис, той трябва да е издаден със съдебно разпоредение, в което се посочва лицето, което ще търпи загубата, или лицето, което я причинява, или да е издаден със съгласието на всички страни.

Екземпляри на търговски споразумения, подписани от страните и от търговски посредник, който ги е проверил в качеството си на член на професионално сдружение, при условие че са придружени от удостоверение, в което посредникът удостоверява, че договорът съответства на вписаното, и се посочва датата на вписването.

Ценни книжа на приносител или поименни такива, емитирани законно с цел обезпечаване на задължения, както и купоните на тези ценни книжа, които също са дължими, но само когато купоните съответстват на ценните книжа, а самите те съвпадат с квитанционните кочани.

Ако елементите съвпадат, възражението срещу фалшифициране на ценни книжа, повдигнато в процеса по установяване на съответствието, не

възпрепятства постановяването на заповед за изпълнение, без да се засяга правото на длъжника на последващо възражение срещу изпълнението въз основа на твърдение, че ценната книга е фалшифицирана.

Удостоверения с неизтекла давност, издадени от органите, отговарящи за регистрите, които показват, че ценните книжа са обективирани чрез съответните вписвания, посочени в Закона за фондовите пазари (*Ley del Mercado de Valores*), при условие че те са придружени от копие на официалния документ, материализиращ ценните книжа, или ако е приложимо — емисията, когато такъв документ се изисква от действащото законодателство.

Срокът на валидност на удостоверенията по предходния параграф не изтича след подаването на молба за принудително изпълнение или издаване на заповед за такова.

Съдебно разпореждане, с което се определя максималният размер на обезщетението, което може да се търси, издадено съгласно предвидените от закона условия в рамките на наказателно производство, образувано във връзка със събития, обхванати от задължителната застраховка „Гражданска отговорност“ за моторни превозни средства.

Други процесуални актове и документи, които подлежат на принудително изпълнение по силата на този или друг закон.

3.1 Производство

Що се отнася до останалите случаи, процедурата е уредена в член 548 и сл. от Гражданския процесуален закон; следва да се отбележи, че заповед за изпълнение се издава само по искане на една от страните, което се подава под формата на молба, както е посочено по-долу. След подаването на молбата за принудително изпълнение в съда и при условие че са изпълнени процедурните правила и изисквания, съдът изготвя обща заповед за изпълнение. След като съдията постанови издаването на заповедта, съдебният секретар издава постановление, в което се посочват съответните конкретни мерки за принудително изпълнение, както и мерките за проследяване и издирване на имуществото на длъжника по съдебното решение, подходящо за целите на изпълнителното производство.

Известие за посочените по-горе заповед и постановление, заедно с препис от молбата за принудително изпълнение, се издават на длъжника по съдебното решение, без да се засяга възможността за предприемане на определени мерки, целящи предпазване на кредитора от потенциални загуби.

Длъжникът по съдебното решение може да възрази срещу изпълнението, като изтъкне конкретни основания, било от материалноправен (например, че задължението е вече погасено), или от процесуален характер (например допуснати грешки в представения акт), в съответствие с член 556 и сл. от Гражданския процесуален закон. В такива случаи се образува състезателно производство, в рамките на което се разглеждат доказателствата и което приключва с постановяването на разпореждане за потвърждаване на заповедта за изпълнение или за пълното или частичното ѝ обявяване за недействителна или нищожна. Това решение подлежи на обжалване пред съответния съд на провинцията (*Audiencia Provincial*).

3.2 Основни изисквания

Както бе посочено по-горе, молбата за принудително изпълнение трябва да бъде подадена по искане на засегнатата страна, която предявява иск, включващ молбата за принудително изпълнение. Молбата за принудително изпълнение трябва да съдържа акта, на който се основава принудителното изпълнение, да посочва изпълнителния способ, който да бъде разпореден от съда, имуществото на длъжника по съдебното решение, върху което може да бъде наложен заповед, мерките за проследяване и издирване с цел уточняване на имуществото на длъжника, лицето или лицата, срещу които трябва да бъде насочено изпълнението, с официално доказателство за тяхната самоличност. Ако изпълнителното основание представлява решение, издадено от съдебния секретар, или съдебно решение или акт на съда, който отговаря за изпълнителното производство, в молбата за принудително изпълнение ще се изисква издаване на изпълнителна заповед, в която се посочва подлежащото на изпълнение съдебно решение или съдебен акт (член 549 от Гражданския процесуален закон), докато в останалите случаи молбата за принудително изпълнение трябва да бъде придружена от документите, на които се основава изпълнението (изброени в член 550 от Гражданския процесуален закон). Ако молбата за принудително изпълнение отговаря на горните изисквания и ако представеното основание позволява да се пристъпи към принудително изпълнение, съдията или съдебният секретар издават съответно изпълнителна заповед или постановление, в които се определят — в случай на принудително изпълнение на парично задължение — сумата, съставляваща главницата, подлежаща на принудително изпълнение, както и предварително определените размер на лихвите и разходите, без да се засяга възможността за тяхното последващо уточняване и коригиране, като във всички случаи се посочват засегнатите лица и мерките за принудително изпълнение, които да бъдат предприети.

4 Цел и естество на принудителните мерки

4.1 Кои видове активи могат да бъдат предмет на принудително изпълнение?

Въпреки някои посочени по-долу несеквестрируеми активи, следва винаги да се подчертава, че мерките за принудително изпълнение трябва да бъдат пропорционални на сумата, за която се допуска принудителното изпълнение. В тази връзка, ако те са прекомерни, съдът може да разпорежи да бъдат намалени. От друга страна, ако мерките са недостатъчни, вискателят може да поиска те да бъдат допълнени чрез разширяване на обхвата или увеличаване на броя на предприетите мерки. Когато вискателят не знае какво имущество притежава длъжникът по съдебното решение, съдът може да бъде помолен да направи издирване на имуществото. То се провежда от съдебния секретар директно по съдебен ред или чрез отправяне на съответни искания до компетентните органи. Наред с това съществуват редица скали или ограничения по отношение на заповед или удържки върху надници и заплати, както е посочено по-долу. Принудителното изпълнение, наложено въз основа на заповед за плащане на издръжка (постановена в производство за издръжка между роднини или в производство по семейно дело, свързано с плащане на дължима издръжка за деца), представлява изключение, тъй като в тези случаи определените от закона скали не се прилагат спрямо изпълнението; в тези случаи съдът определя сумата, която може да бъде заповедана (член 608 от Гражданския процесуален кодекс).

Що се отнася до несеквестрируемостта на имуществото, член 605 и сл. от Гражданския процесуален закон гласят следното (препратките към „съдебния администратор“ следва да се четат като посочване на „съдебния секретар“):

Член 605. Несеквестрируемо имущество.

Следното имущество не може да бъде заповедано при никакви обстоятелства:

Имущество, което е обявено за несеквестрируемо.

Акцесорни права, които не могат да бъдат разглеждани отделно от основното право.

Имущество, което само по себе си няма стойност.

Имущество, обявено за несеквестрируемо по силата на законова разпоредба.

Член 606. Несеквестрируемо имущество на длъжника по съдебното решение.

Следните вещи също са несеквестрируеми:

мебели и домакински принадлежности, както и дрехите на страната, срещу която е насочено изпълнението, и на нейното семейство, които не могат да се смятат за излишни. Най-общо вещи, като например храна, гориво и други, които по мнението на съда са от съществено значение, за да може длъжникът по съдебното решение и лицата на негова издръжка да бъдат в състояние да живеят достойно; книгите и инструментите, които са необходими на длъжника по съдебното решение, за да упражнява своята професия, изкуство или търговска дейност, когато стойността им не е пропорционална на размера на предявеното вземане; свещени предмети и други вещи, използвани в обредните практики на законно регистрирани вероизповедания; суми, изрично обявени за несеквестрируеми по силата на закона; имущество и суми, обявени за несеквестрируеми по силата на ратифицирани от Испания договори.

Член 607. Налагане на запор върху заплати и пенсии

1. Заплати, надници, пенсии, възнаграждения и подобни, чийто размер не надхвърля минималната интерпрофесионална заплата, са несеквестрируеми.

2. Заплати, надници, възнаграждения и пенсии, чийто размер надхвърля минималната интерпрофесионална заплата, са секвестрируеми в съответствие със следната скала:

за първата част от горницата до размер, равен на двойния размер на минималната интерпрофесионална заплата — 30 %;

за горницата до размер, равен на тройния размер на минималната интерпрофесионална заплата — 50 %;

за горницата до размер, равен на четворния размер на минималната интерпрофесионална заплата — 60 %;

за горницата до размер, равен на петорния размер на минималната интерпрофесионална заплата — 75 %;

за всяка сума, надхвърляща горния размер — 90 %.

3. Ако страната, срещу която е насочено изпълнението, получава повече от една заплата или надница, всички те се сумират, като несеквестрируемата част се приспада само веднъж. Освен ако съпрузите не са в режим на разделност на имуществото и на съдебния администратор не бъде предоставено доказателство за това, заплатите, надниците, пенсиите, възнагражденията и подобни на съпрузите се сумират.

4. Ако страната, срещу която е насочено изпълнението, носи отговорност за лица на издръжка, съдебният администратор може да намали с 10—15 % стойностите, посочени в точки 1, 2, 3 и 4 от настоящия член.

5. Ако заплатите, надниците, пенсиите и възнагражденията са обременени с постоянни или временни удържки от публично естество по силата на данъчното законодателство или законодателството в областта на социалната сигурност, при определянето на секвестрируемата сума се взема предвид нетната сума, която длъжникът по съдебното решение получава след приспадане на тези удържки.

6. Предходните параграфи от настоящия член се прилагат за приходите от професионални и търговски дейности, извършвани от самостоятелно заети лица.

7. Сумите, заповорирани в съответствие с тази разпоредба, могат да бъдат преведени директно на вискателя по предварително посочена от него сметка, ако натовареният с изпълнителното производство съдебен администратор е дал разрешение за това.

В този случай както лицето или органът, който извършва запора и последващия превод, така и вискателят трябва съответно да информират съдебния администратор на всеки три месеца относно изпратените и получените суми, без да се засягат евентуални претенции, които могат бъдат предявени от страната, срещу която е насочено изпълнението, било защото тя смята задължението за напълно погасено, което съответно прави запора безпредметен, било поради това, че запорите и преводите не са били извършени в съответствие с разпоредженията на съдебния администратор.

Издаденото от съдебния администратор разпореждане, с което се позволява извършването на директен превод, може да бъде оспорено чрез пряко подаване на жалба за преразглеждане до съда.

В съответствие с Кралски Законодателен указ 8/2011 от 1 юли 2011 г. относно мерките за подпомагане на ипотечните длъжници, който влезе в сила на 7 юли 2011 г., се дава разяснение по отношение на разпоредбите на Гражданския процесуален кодекс. Член 1 от Кралски Законодателен указ 8/2011 гласи:

Член 1. Изключение от налагането на запор върху минималните доходи на семейство.

„Ако в съответствие с разпоредбите на член 129 от Закона за ипотеките [Ley Hipotecaria] сумата, получена от продажбата на ипотеканото основно жилище не е достатъчна да покрие обезпечения заем, при последващо принудително изпълнение във връзка със същото задължение определената в член 607, параграф 1 от Гражданския процесуален закон несеквестрируема сума ще бъде увеличена с 50 % и, в допълнение, с още 30 % от минималната интерпрофесионална заплата за член на семейното ядро, който не получава редовен доход, заплата или пенсия над минималната интерпрофесионална заплата. За тези цели под семейно ядро се разбира съпругът или неключилият брак партньор и възходящите и низходящите от първа степен, които живеят с длъжника по съдебното решение.

Заплати, надници, възнаграждения и пенсии, чийто размер надхвърля минималната интерпрофесионална заплата и, когато е целесъобразно, сумите, произтичащи от прилагането на посочената в горния параграф разпоредба в защита на семейното ядро, ще бъдат заповорирани в съответствие със скалата, предвидена в член 607, параграф 2 от горепосочения закон.“

4.2 Какви са последиците от принудителните мерки?

За недвижимо имущество или други активи, които подлежат на вписване, съдът може по искане на вискателя да разпорежи вписването на обезпечителен запор или възбрана в съответния публичен регистър (обикновено имотния регистър, където се регистрира недвижимото имущество), за да се гарантира последващото изпълнение.

В други случаи могат да се приложат следните мерки:

за пари в брой: конфискация;

за разплащателни сметки: заповед за запор до банката;

за заплати: заповед за задържане до платеца;

за лихви, приходи и постъпления: удържане от платеца, управление с упражняване на съдебен контрол или плащане в съда;

за ценни книжа и финансови инструменти: удържане на лихвата при източника, уведомление до регулатора на фондовата борса или на вторичния пазар (ако ценните книжа са допуснати до търговия на публичен пазар) и уведомление до емитента;

за друго движимо имущество: конфискация.

Освен това, за да се гарантира осъществяването на принудителното изпълнение, всички лица и публични и частни органи са длъжни да оказват съдействие при налагането на мерки за принудително изпълнение (те биват предупреждавани, че може да им бъде наложена глоба или дори да бъдат осъдени за неуважение към съда, ако не изпълнят това, което се иска от тях). Това означава, че те трябва да предоставят информацията,

която се изисква от тях, или да приемат съответните обезпечителни мерки и да предадат на съда всички документи и данни, с които разполагат, без никакви ограничения извън произтичащите от задължението за зачитане на основните права или ограниченията, които са изрично предвидени от закона в някои случаи.

4.3 Какъв е срокът на действие на тези мерки?

Мерките за принудително изпълнение нямат определен срок на действие; те остават в сила до приключване на изпълнителното производство. Във връзка с тях вискателят трябва да подаде съответната молба за принудително изпълнение за всеки отделен случай. Например при заповед за движимо или възбрана на недвижимо имущество ще се изиска публична продажба. Удовлетворяването на вискателя ще се извърши от приходите от продажбата. В други случаи, например когато в заповедта се разпорежда предаване на имущество във владение на вискателя (например извеждане от имот за неплащане на наем), мерките за принудително изпълнение се състоят във възстановяване на нарушеното владение на вискателя чрез отстраняване на нарушили договора наемател от имота.

5 Има ли възможност за обжалване на решението, с което се постановява такава мярка?

Длъжникът по съдебното решение обаче може да възрази, след като бъде уведомен за предстоящото изпълнение. В този случай се пристъпва към посоченото по-горе производство по оспорване. Възражението може да е по същество или да се основава на процесуални нарушения. Основанията за възражение са различни в зависимост от акта, който подлежи на принудително изпълнение (както е предвидено в член 556 и сл. от Гражданския процесуален закон, в зависимост от това дали става дума за процесуален акт на съдията или съдебния секретар, за арбитражно решение или за споразумение, постигнато чрез медиация; наказателни постановления, свързани с пътнотранспортни произшествия, с които се налага санкция в максимален размер; актове по член 517, точки 4, 5, 6 и 7 от Гражданския процесуален закон, както и други подлежащи на принудително изпълнение актове по член 517, параграф 2, точка 9. Възраженията, които се основават на прекомерност на иска или на процесуални нарушения, се уреждат съответно в членове 558 и 559 от Гражданския процесуален закон). Следва да се отбележи, че е възможно съдът вече да се е позовал на някои от тези основания по своя преценка (ако съдът констатира възможна несправедливост на някоя от клаузите на изпълнителното основание, представляващо заверен публичен документ, акт или удостоверение, той е длъжен служебно да предприеме действия по изслушване на страните по въпроса, след което да излезе с определение). Страните могат да обжалват заповедта на първоинстанционния съд въз основа на предвидените в този случай основания за възражение. Жалбата се разглежда от компетентния съд на провинцията.

6 Подлежи ли принудителното изпълнение на ограничения, по-специално във връзка със защитата на длъжника или сроковете?

Така например давността на мярката за принудително изпълнение, постановена въз основа на съдебно решение или съдебен акт, решение на съдебния секретар, с което се одобрява правно споразумение или споразумение, постигнато в хода на производството, арбитражно решение или споразумение, постигнато чрез медиация, изтича, ако съответната молба за принудително изпълнение не бъде подадена в срок от пет години от датата, на която влиза в сила съдебното решение или на която съдебният акт става окончателен (член 518 от Гражданския процесуален закон). Предвиден е и период на изчакване, преди да се пристъпи към принудително изпълнение на процесуални актове (на съдията или съдебния секретар) или на арбитражни решения или споразумения, постигнати чрез медиация. Целта на този срок е да се даде време на длъжника по съдебното решение да изпълни доброволно разпореждането, като по този начин се избягва подаването на молба за принудително изпълнение от спечелилото делото лице. Съответно в срок от 20 дни, считано от датата, на която решението става окончателно, или от датата, на която известието за решението за одобряването или подписването на споразумението е било връчено на длъжника по съдебното решение, не се постановява заповед за изпълнение на процесуални или арбитражни решения или на споразумения, постигнати чрез медиация (член 548 от Гражданския процесуален закон). В крайна сметка този период на изчакване има за цел да насърчи доброволното изпълнение от страна на длъжника по съдебното решение.

Както е обяснено по-горе в точка 4.1, с цел защита на длъжника, в Гражданския процесуален закон се определя несеквестрируемостта на определени активи и се поставят пропорционални количествени ограничения за налагане на заповед върху заплати, надници, възнаграждения и пенсии.

При публична продажба на имущество минималната цена, на която съответното имущество се продава на наддаващия, предложил най-високата оферта, трябва да е съобразена с оценката на имота или размера на задължението. Ограниченията с цел защита на длъжника са по-високи, ако за публична продажба се предлага основното жилище на длъжника (членове 670 и 671 от Гражданския процесуален закон).

В Гражданския процесуален закон се посочва също така, че като общо правило принудителното изпълнение във връзка с лихвите върху дължимата главница и съдебните разходи, не може да се извършва за сума, надхвърляща 30 % от главницата (член 575 от Гражданския процесуален закон).

При изпълнение, насочено срещу основното жилище, разходите, които могат да бъдат наложени на длъжника по съдебното решение, не могат да надхвърлят 5 % от размера на вземането, посочено в молбата за принудително изпълнение (член 575 от Гражданския процесуален закон).

При реализиране на обезпечението върху ипотекиран имот, както и за длъжниците в особено уязвимо социално и финансово положение, извеждането от основното жилище се отлага (член 441 от Гражданския процесуален кодекс).

Съгласно членове 55—57 от Закона за несъстоятелността (*Ley Concursal*) индивидуални заповеди за принудително изпълнение не могат да бъдат изпълнявани след обявяване в несъстоятелност, тъй като съдията в производството по несъстоятелност има изключителната компетентност да налага принудително изпълнение срещу неплатежоспособната страна; целта е да се избегне предоставянето на предпочитително третиране на някои кредитори спрямо други.

Тази уеб страница е част от „Вашата Европа“.

Ще се радваме да получим вашите [коментари](#) относно полезността на предоставената информация.

This webpage is part of an EU quality network

Версията на националния език на тази страница се поддържа от съответното звено за контакт към Европейската съдебна мрежа. Преводите са направени от Европейската комисия. Възможно е евентуални промени, въведени в оригинала от компетентните национални органи, все още да не са отразени в преводите. Нито ЕСМ, нито Европейската комисия поемат каквато и да е отговорност по отношение на информацията или данните, които се съдържат или са споменати в този документ. Моля, посетете рубриката „Правна информация“, за да видите правилата за авторските права за държвата-членка, отговорна за тази страница.